

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมสำหรับ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ นักศึกษากลุ่มเสี่ยง และกลุ่มไม่เสี่ยง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. รูปแบบการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 9,439 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ได้จำนวน 60 คน แบ่งนักศึกษาเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน ดังนี้ นักศึกษากลุ่มเสี่ยงทำการเลือกจากนักศึกษาที่มีพฤติกรรมหรือความประพฤติไม่เรียบร้อย ไม่ค่อยสนใจการเรียน ไม่ค่อยสนใจในการกิจกรรมกลุ่ม และนักศึกษากลุ่มไม่เสี่ยงคัดเลือกจากนักศึกษาที่มีความประพฤติเรียบร้อย สนใจในการเรียนสม่ำเสมอและมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ

รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาเสี่ยงกับกลุ่มนักศึกษาไม่เสี่ยงทำการวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ ความตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และทักษะการปฏิเสธต่อรอง ก่อนเข้ารับการอบรมและหลังเข้ารับการอบรมทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการอบรม ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อม แบบวัดความรู้สึกรู้สึกความตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม แบบวัดทักษะการปฏิเสธต่อรอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในขณะที่มามหาวิทยาลัย รายได้พิเศษ ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา ที่พักในขณะที่ศึกษา สถานภาพของบิดา มารดา พฤติกรรมการเที่ยวกลางคืนของเพื่อนสนิท ประสบการณ์การได้รับความรู้เรื่องปัญหาเพศสัมพันธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการต้องศึกษาเกี่ยวกับวิธีป้องกันทางเพศ และสื่อที่ได้รับข้อมูลหรือศูนย์ปรึกษาป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม

2. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นลักษณะมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อความเชิงลบจำนวน 10 ข้อ ได้แก่ ข้อ 2,4,7,8,9,10,11,12,13 และ 15

3. แบบวัดความรู้สึกตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นลักษณะมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อความเชิงลบจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3,11,12,14 และ 15

4. แบบวัดทักษะการปฏิเสธการต่อรอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นลักษณะมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง, เห็นด้วย, ไม่แน่ใจ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อความเชิงลบจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,3,6,8 และ 12

5. แบบติดตามผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาหลังการอบรมทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ผู้วิจัยได้ติดตามผลโดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ ได้แก่ นักศึกษา ผู้ปกครอง และอาจารย์ที่ปรึกษา

6. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ อิงตามหลักสูตรหรือแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพศศึกษา ได้แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะชีวิตมีระยะเวลาในการอบรมกลุ่มละ 2 วัน

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษา แบบวัดความรู้สึกความตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเอง เรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษา และแบบวัดทักษะการปฏิเสธต่อรอง การหาความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ จากนั้นนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1.1 อาจารย์ ดร.สวัสดีชัย ศรีพนมธนากร

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.2 อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

อาจารย์ประจำภาควิชาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1.3 อาจารย์ ดร.ปฏิณวิชญ์ โพธิ์กาศ

อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ (ปัจจุบันลาออกแล้ว)
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Person's Product – Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .56 – .92

4. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไปมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .97

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยและคณะวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อม แบบวัดความรู้สึกความตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเอง เรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม แบบวัดทักษะการปฏิเสธต่อรอง

2. จัดการอบรมทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมให้กับนักศึกษาทั้งกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มไม่เสี่ยง กลุ่มละ 2 วัน

3. หลังการอบรมทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมให้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่มทำแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อม แบบวัดความรู้สึกความตระหนักและเห็นคุณค่าในตนเองเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม แบบวัดทักษะการปฏิเสธ ต่อรอง
4. ติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษาหลังการอบรม 2 สัปดาห์
5. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักศึกษา ผู้ปกครอง อาจารย์ที่ปรึกษา ภายหลังจากที่นักศึกษาได้รับการอบรมทักษะชีวิตในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม โดยมีแนวสัมภาษณ์เกี่ยวกับความเห็นหลังการอบรมระหว่างวันที่ 1 มีนาคม ถึง 30 เมษายน 2560

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างก่อนการเข้ารับการอบรมและหลังเข้ารับการอบรมใช้สถิติทดสอบ t-test
3. การเปรียบเทียบผลแตกต่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้ารับการอบรมและหลังการเข้ารับการอบรมระหว่างนักเรียนกลุ่มไม่เสี่ยงและกลุ่มเสี่ยง โดยนำคะแนนเฉลี่ยหลังการเข้ารับการอบรม ลบ ด้วยคะแนนเฉลี่ยก่อนการเข้ารับการอบรม และนำผลลัพธ์ที่ได้มาทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบแบบสองกลุ่มเป็นอิสระ (Independent t-test)
4. การวิเคราะห์ข้อมูลการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์ เหตุการณ์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี